

Barbara Krasińska, Piotr Milc

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

Ogólnopolska konferencja naukowa „Czytelnicy — zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej i Internetu” (Lublin 6-7 października 2016 r.) — sprawozdanie

Zagadnienia tradycji i przemian w czasach kultury cyfrowej i Internetu, mające miejsce w przestrzeni bibliotecznej zostały poruszone na ogólnopolskiej konferencji naukowej w Lublinie pn. „Czytelnicy — zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej i Internetu” (6–7 października 2016 r.). Gospodarzami byli: Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa oraz Biblioteka Główna Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Organizatorzy, mając świadomość rozległości problematyki badawczej, zaprosili do podjęcia teoretycznej refleksji badaczy z obszaru bibliologii i informatologii oraz przedstawicieli innych dyscyplin, w tym medioznawców, literaturoznawców, socjologów, antropologów, historyków, archiwistów, humanistów cyfrowych, licząc jednocześnie na to, że wielość perspektyw i źródeł pozwoli uzyskać bogaty obraz poruszanej tematyki. Do dyskursu zaproszeni zostali także praktycy: bibliotekarze, pracownicy ośrodków informacji, wydawcy, a także przedstawiciele firm z obszaru szeroko pojmowanych nowych technologii związanych z książką, informacją i kulturą.

Na konferencji dokonano przeglądu aktualnego stanu badań naukowych, a także zaprezentowano rozwiązania praktyczne sytuujące się w następujących obszarach tematycznych: czytelnicy; praktyki czytania i użytkowania piśmiennictwa (w ujęciu historycznym); czytelnictwo współcześnie — sfera cyfrowa w kulturze czytelniczej; nowe przestrzenie i praktyki komunikacyjne; narzędzia i technologie; wydawcy; użytkownicy bibliotek i informacji w dobie

kultury multimedialnej: nowe technologie i kanały komunikacyjne w budowaniu relacji bibliotek z użytkownikami, a także w promocji wiedzy, czytelnictwa i usług bibliotecznych; biblioteki, archiwa, muzea — tradycja i kontynuacje w epoce digitalnej; przemiany form dystrybucji i obiegu kultury: biblioteki cyfrowe, repozytoria naukowe, katalogi i bibliograficzne bazy danych; e-media i ich rola w społeczeństwie informacyjnym oraz gospodarce opartej na wiedzy. Przedstawione zostały zagadnienia ze sfery działań i projektów dla informacji kulturalnej, edukacji i kształtowania kompetencji cyfrowych, budowa i wykorzystanie otwartych zasobów naukowych i edukacyjnych, digitalizacja i wizualizacja zasobów informacji i wiedzy, serwisy społecznościowe, blogi, dziennikarstwo obywatelskie jako formy dzielenia się wiedzą, słowo, obraz, dźwięk, animacja — mediateki, centra informacji, ich zbiory i funkcje w dobie kultury multimedialnej. Poruszane były także problemy metodologiczne badań bibliologii i informatologii — metody, źródła, narzędzia oraz nowe doświadczenia badawcze z uwzględnieniem inspiracji z innych nauk i humanistyki cyfrowej.

W dwudniowych obradach wzięło udział blisko 60 uczestników, którzy wygłosili 30 referatów. Obrady podzielono na siedem sekcji: rekonesans badawczy, kultura czytelnicza, zasoby informacji i wiedzy, czytelnik/użytkownik. Drugi dzień konferencji poświęcony był zagadnieniom obszarów komunikacji, dystrybucji i obiegu kultury oraz bibliotece w nowej odsłonie.

Kraków reprezentowało kilka ośrodków akademickich: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Ekonomiczny, oraz przedstawiciele Uniwersytetu Pedagogicznego — bibliotekarze z Biblioteki Głównej oraz z Biblioteki Instytutu Neofilologii — Sekcji Angielskiej.

Pierwszego dnia konferencji w I sesji pn. „Rekonesans badawczy” znalazły się następujące referaty:

- *Metody badania użyteczności internetowych serwisów bibliotecznych na przykładzie bibliotek uniwersyteckich* (profesor dr hab. Zbigniew Osiński);
- *Bibliologia w cyberprzestrzeni. Czego o bibliologii może dowiedzieć się z sieci użytkownik tzw. widzialnego Internetu?* (dr Mikołaj Ochmański);
- *„Przetarg na idee” — obraz katalogów rzeczowych na łamach polskich czasopism bibliotekarskich w okresie stalinowskim* (dr Agnieszka Łuszpak);
- *Czytelnictwo i czytanie w epoce cyfrowej. Rekonesans badawczy* (dr hab. Anna Dymmel);
- *Ewolucja kultury książki* (dr Sebastian Dawid Kotuła).

W sesji II pn. „Kultura czytelnicza” wysłuchać można było następujących wystąpień:

- *Co czytały pobożne lubelskie Żydówki? Analiza wybranych tekstów kultury* (dr Agata Rybińska);
- *Miedzy publikacją a czytaniem. Z problemów dostępności „Kultury” paryskiej w bibliotekach PRL* (mgr Stanisława Wojnarowicz);



Zdj. 1. Obrady konferencji. Fot. A. Omes.

Zdj. 2. Referat przedstawicieli Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie — mgr B. Krasieńskiej i mgr P. Milca. Fot. A. Omes.





Zdj. 3. Referat przedstawicielki Biblioteki Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie — mgr R. Ciesielskiej-Kruczek. Fot. A. Omes.

Zdj. 4. Uczestnicy konferencji podczas zwiedzania Zamku w Lublinie. Fot. A. Omes.





Zdj. 5. Uczestnicy konferencji przed Zamkiem w Lublinie. Fot. A. Omes.

- *Blogi bibliotek pedagogicznych i szkolnych narzędziem kształtowania kultury czytelniczej dzieci i młodzieży. Przegląd inicjatyw* (dr Bogumiła Celer);
- *Program Book-Club-to-Go jako przykład usługi bibliotecznej dla klubów książki w Monterey County* (dr Beata Cessak-Obydzińska);
- *Fenomen Dyskusyjnych Klubów Książki w dobie kultury multimedialnej na przykładzie działalności lubelskich Dyskusyjnych Klubów Książki* (mgr Joanna Chapska).

W sesji III pn. „Zasoby informacji” i wiedzy zaprezentowano następujące referaty:

- *Klasyfikacje, kontrola autorytatywna i linked data* (dr Jolanta Hys);
- *Komunikacja: informacje — usługi — relacje* (mgr Anna Białanowicz-Biernat);
- *System Informacji Naukowej Politechniki Poznańskiej jako przykład współpracy między jednostkami naukowymi* (mgr Karolina Popławska, mgr Jakub Bajer, dr inż. Michał Kozak, dr inż. Marcin Szymczak, mgr inż. Marcin Werla).

W sesji IV pn. „Czytelnik/Użytkownik” przedstawiono referaty:

- *Student jako użytkownik biblioteki akademickiej i jego potrzeby informacyjne — omówienie badań przeprowadzonych w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego* (mgr Agnieszka Goszczyńska, mgr Justyna Jerzyk-Wojtecka);

- *Odbiorcy wiedzy o Lubelszczyźnie, jej zasoby i popularyzacja w działalności informacyjnej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie (historia — współczesność — prognozy)* (dr Agnieszka Prymak-Sawic);
- *Czytelnik w CBG PTTK w Krakowie, czyli kim jest czytelnik i z jakich usług korzysta czytelnik-klient Centralnej Biblioteki Górskiej PTTK w Krakowie. Analiza wyników ankiety* (dr Beata Przewoźnik).

Drugiego dnia konferencji w sesji V pn. „Obszary komunikacji” znalazły się wystąpienia:

- *Nowe kanały komunikacji w procesie budowania relacji biblioteki z użytkownikiem. Na przykładzie biblioteki CWINT Politechniki Wrocławskiej* (mgr Dariusz Kardela);
- *Rola biblioteki akademickiej w kształtowaniu kultury cyfrowej czytelników na przykładzie Biblioteki Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie* (mgr Barbara Krasieńska, mgr Piotr Milc);
- *Dostęp do informacji o zasobach w bibliotekach ekonomicznych szkół wyższych w Polsce* (mgr Danuta Domalewska);
- *Darmowa wiedza w Internecie (studium przypadku)* (mgr Natalia Wilczek).
- Podczas sesji VI dyskutowano nad następującymi zagadnieniami:
- *Udostępnianie źródeł oraz działalność edukacyjna w zakresie poszukiwań genealogicznych i tworzenia archiwów rodzinnych — doświadczenia Archiwum Państwowego w Lublinie* (mgr Agnieszka Konstankiewicz); *Wpływ masowej digitalizacji na formy udostępniania materiałów archiwalnych w archiwach państwowych* (mgr Marcin Buczek);
- *Pracownik informacji naukowej w XXI wieku — wiedza, umiejętności, cechy osobowości* (mgr Maria Michalska);
- *Blogi komunikacji naukowej polskich historyków i archeologów* (mgr Aleksandra Gębarowska).

W ostatniej VII sesji pn. „Biblioteka w nowej odsłonie” zaprezentowano referaty:

- *Kwerenda biblioteczna — relikty przeszłości w nowej odsłonie* (mgr Ewa Hadrian);
- *Nowe przestrzenie świata książki* (mgr Renata Ciesielska-Kruczek);
- *Rozwój kultury organizacyjnej, uwarunkowania działalności we współczesnej przestrzeni realnej i wirtualnej. Doświadczenia CINIBA — Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickie w Katowicach* (mgr Małgorzata Waga, mgr inż. Andrzej Koziara);
- *Nauka za jednym kliknięciem — cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna publikacji naukowych ACADEMICA* (mgr Karol Baniak);
- *Księgozbiór Centrum Informacji i Dokumentacji Europejskiej źródłem informacji i promocji wiedzy o Unii Europejskiej w dobie kultury multimedialnej, na przykładzie ośrodka szczecińskiego* (mgr Elżbieta Tomczyńska);
- *Zbiory kartograficzne Biblioteki Głównej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie współczesna dostępność i wykorzystanie* (mgr Anna Bogowska).

Oprócz pracy naukowej, znalazł się również czas na odkrywanie tajemnic Lublina. Po zakończeniu obrad pierwszego dnia uczestnicy zwiedzili Zamek w Lublinie — jeden z najbardziej charakterystycznych obiektów zabytkowych tego miasta, związany z wieloma postaciami, które miały wpływ na historię Polski. Nieistniejący już dziś zamek wybudował Kazimierz Wielki, a zachowany jego najstarszy fragment — Donżon — pochodzi z XIII w. i jest cennym zabytkiem sztuki romańskiej w Polsce. Jak podają źródła, na zamku często przebywali polscy królowie, podróżujący pomiędzy Krakowem a Wilnem, zaś szczególnie upodobał go sobie Jagiellonowie. Dzięki fundacji króla Władysława Jagiełły do dziś można oglądać wspaniałe bizantyńsko-ruskie freski, które zdobią gotycką Kaplicę Trójcy Świętej. Z zamkiem związana jest także postać Jana Długosza, królewskiego kronikarza, który tam właśnie zajmował się wychowywaniem synów Kazimierza Jagiellończyka [1].

Podczas drugiego dnia konferencji zwiedzano Bibliotekę Główną UMCS. Uczestnicy, w większości bibliotekarze — praktycy mogli poznać i skonfrontować własne doświadczenia z pracą kolegów z Lublina.

Przypisy

- [1] *Szlaki Lublina* [online], 2013 [dostęp: 2016-11-24]. Dostępny w World Wide Web: http://lublin.eu/gfx/lublin/userfiles/_public/turystyka/materialy_do_pobrania/szlaki_lublina.pdf.

